

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | WM: Początki nowoczesności: Caspar David Friedrich i sztuka romantyzmu, PG_00179210                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Historia sztuki (O)                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2025/2026                                                                                                                                                                                                            |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski<br>polski                                                                                                                                                                                                     |                       |       |
| Semestr studiów                          | 2                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 2.0                                                                                                                                                                                                                  |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki -> Zakład Historii Sztuki Nowoczesnej                                                                                                                                                                           |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           | prof. dr hab. Rafał Makąła           |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           | prof. dr hab. Rafał Makąła           |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                               | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                                              | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                       | 30.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                        | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                                                      | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                              | 30                                                        |                                      | 4.0                    |                                                                                                                                                                                                                      | 20.0                  | 54    |
| Cel przedmiotu                           | Wprowadzenie studentów do najnowszych badań nad malarstwem C. D. Friedricha i romantyzmu oraz nad początkami sztuki nowoczesnej.Przedstawianie wyników badań własnych prowadzącego oraz prezentacja warsztatu badawczego właściwego poruszanej na wykładzie problematyce. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |

|                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Efekty uczenia się przedmiotu                                                                       | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                      | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                            | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                 |
|                                                                                                     | [HISTSZMU2_K08] Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                      | K_K08 W oparciu o wiedzę pozyskaną na wykładzie monograficznym dokonuje jej pogłębienia poprzez uczestniczenie w różnego typu wydarzeniach o charakterze kulturalnym                                                                                                                          | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                                           |
|                                                                                                     | [HISTSZMU2_W01] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologii, teorii i metodologii nauk o sztuce                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                      | K_W01 Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk, zna w stopniu zaawansowanym ich terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną, której przedmiotem był wykład monograficzny                                                                   | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                            |
|                                                                                                     | [HISTSZMU2_U05] Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie historii sztuki oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                      | K_U05 Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie przewidzianym wykładem monograficznym oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych                                                                                                                                 | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                                           |
|                                                                                                     | [HISTSZMU2_U03] Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii sztuki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                      | Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii sztuki | [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport                                         |
|                                                                                                     | [HISTSZMU2_W04] Zna główne kierunki rozwoju i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie historii sztuki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                      | K_W04 Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o specyfice kultury i sztuki poszczególnych epok                                                                                                                                                                                      | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                            |
|                                                                                                     | [HISTSZMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                      | Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki w obszarze przewidzianym programem danego wykładu monograficznego                                                                                                                                                                   | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja |
|                                                                                                     | [HISTSZMU2_W06] Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                      | K_W06 Posiada narzędzia i metody służące analizie, interpretacji i wartościowania dzieł objętych programem danego wykładu monograficznego                                                                                                                                                     | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja |
| [HISTSZMU2_W02] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach nauk o sztuce |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | K_W02 Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce dotyczącą wykładu monograficznego |                                                                                                                                                                                                                                                                                               | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                            |
| Treści przedmiotu                                                                                   | Początki epoki nowoczesnej w sztuce wiązane są od dawna z twórczością F. Goyi, W. Turnera czy C.D. Friedricha. Ich twórczość, choć wielokrotnie badana i interpretowana, kryje nadal wiele tajemnic. Dotyczy to zwłaszcza Friedricha, samotnika z Pomorza, które malarstwo miało kluczowe znaczenie dla sztuki północnej i środkowej Europy. Z okazji jubileuszu 250lecia urodzin tego artysty w 2024 r. zorganizowano szereg ważnych wystaw, w nowym świetle stawiających jego twórczość i jej kontekst (artystyczny, historyczny społeczny etc). Na etapie przygotowań prowadzono wnikliwe badania, których efekty rzucają nowe światło na dzieła Friedricha i na początki nowoczesności. Wykład stara się zebrać najważniejsze ustalenia, jednocześnie rozbudowując refleksję na temat jego związków z Pomorzem i obszarem nadbałtyckim, a także stawiając nowe pytania o znaczenie twórczości Friedricha. |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                   |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                   |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się                                       | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Próg zaliczeniowy                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Składowa oceny końcowej                                                           |
|                                                                                                     | Test                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 51.0%                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 100.0%                                                                            |

|                       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zalecana lista lektur | Podstawowa lista lektur    | <p>Gabrielle Dufour-Kowalska: Caspar David Friedrich: u źródeł wyobrażeń romantycznych. Wydawnictwo Lexis 2005 Kraków,</p> <p>Andrzej Pienkos: Malarskie zdjęcie kraju jako pejzaż polityczny? Wycieczki w poszukiwaniu rodzimości w niemieckojęzycznych krajach epoki oświecenia. W: Biuletyn Historii Sztuki, 2022, Tom84, Zeszyt 1, 107131. <a href="https://doi.org/10.36744/bhs.1348">https://doi.org/10.36744/bhs.1348</a></p> <p>Tadeusz J. Żuchowski, Między naturą a historią. Malarstwo Caspara Davida Friedricha. Szczecin 1993</p> <p>Literatura podawana jest każdorazowo przez prowadzącego zajęcia w zależności od tematyki wykładu. Literatura jest uzupełniania przez prowadzącego w trakcie zajęć.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                       | Uzupełniająca lista lektur | <p>Victoria Charles: Caspar David Friedrich. Master of the tragic landscape. 2023 Parkstone</p> <p>Julian Jason Haladyn: Friedrich's "Wanderer": Paradox of the Modern Subject. W: RACAR, 2016-01, Vol.41 (1), s.47-61, Universities Art Association of Canada / Association d'art des universités du Canada</p> <p>Holger Birkholz (red.): Caspar David Friedrich : where it all started.   Staatliche Kunstsammlungen Dresden, Sandstein Verlag 2024</p> <p>Nina Hinrichs: Caspar David Friedrich - ein deutscher Künstler des Nordens. Analyse der Friedrich-Rezeption im 19. Jahrhundert und im Nationalsozialismus. Verlag Ludwig, 2011, Kiel</p> <p>Werner Hofmann: Das irdische Paradies : Kunst im neunzehnten Jahrhundert. München, Prestel, 1960</p> <p>Patrycja Kumiega: Koncepcja pejzażu romantycznego na przykładzie twórczości Caspara Davida Friedricha na tle refleksji filozoficznych końca XVIII i początku XIX wieku. W: Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Nauki Humanistyczne. 2016, nr 2, s. 33-48</p> <p>Magdalena Mielnik, Dobrzy przyjaciele, dobre przyjaciółki. Malarstwo w Gdańsku w XIX wieku. Gdańsk 2023</p> <p>David Schmidhauser (red.): Caspar David Friedrich und die Vorboten der Romantik. Hirmer, München 2023</p> <p>Birgit Verwiebe, Ralph Gleis (red.): Caspar David Friedrich. Unendliche Landschaften. Prestel, München, London, New York 2024</p> <p>Tadeusz J. Żuchowski: Wędrowki młodego Caspara Davida Friedricha. Rugia. Porta Aurea, 2020(19), s. 141157. <a href="https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/portaaurea/article/view/5175">https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/portaaurea/article/view/5175</a></p> <p>Tadeusz J. Żuchowski, Patriotyczne mity i toposy. Malarstwo niemieckie 1800-1848. PTPN Poznań 1991</p> <p>Literature is given each time by the lecturer depending on the topic of the lecture.</p> |
|                       | Adresy eZasobów            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <p>Narracja obrazowa malarstwa romantycznego</p> <p>Nowa koncepcja narodu a malarstwo romantyczne</p> <p>Odkrycie "pejzażu odrzuconego" w malarstwie romantyzmu</p> <p>Natura versu historia jako topos romantyczny</p> <p>Innowacyjność kompozycyjna i technologiczna C. D. Friedricha</p> |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.